
Hradčaňák
obecní zpravodaj
jaro 2026

ÚVODNÍK

Vážení a milí sousedé,

jaro je konečně tady a s ním i nové vydání našeho obecního časopisu. Po zimních měsících se život v obci opět přesouvá ven a já jsem ráda, že vás mohu jménem zastupitelstva pozvat na několik akcí, které nás v nadcházejícím období čekají. Tou nejbližší bude tradiční pálení čarodějnic na Horce, kde se budeme moci po delší době společně potkat, popovídat si u ohně a užít si sousedskou atmosféru. Další důležitý termín v našem kalendáři je úterý 19. května, kdy se uskuteční setkání seniorů. Bude to jako obvykle prostor pro klidné popovídání i pro aktuality o tom, co se v Hradčanech právě děje.

Kromě těchto společenských setkání nás čekají i praktické úkoly. Jedním z nich je plánované stěhování boží muky na ulici Sportovní. Rozhodli jsme se ji přesunout na vhodnější místo, kde bude lépe chráněná a zároveň důstojněji doplní ráz této části obce.

I když si teď užíváme začátek roku 2026, musíme se už pomalu dívat i trochu dál do budoucna. V příštím roce totiž naše obec oslaví významné výročí – 630 let od první písemné zmínky. Aby byly oslavy takové, jaké si Hradčany zaslouží, začínáme už nyní sestavovat koordinační výbor, který bude mít celou akci na starosti. Pokud máte chuť se do příprav zapojit, máte zajímavé nápady nebo byste chtěli pomoci s organizací, budeme moc rádi, když se přihlásíte přímo na obecním úřadě. Každá pomocná ruka i dobrý nápad se budou při přípravě tak velkého jubilea hodit.

Přeji vám všem, aby pro vás bylo letošní jaro plné slunce, klidu a radosti z rozkvétající přírody.

Martina Štouračová

INFORMACE ZE ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA

U S N E S E N Í zasedání č. 33 Zastupitelstva obce Hradčany konané dne 19. 1. 2026 na Úřadě obce Hradčany od 18:00 hod.

Zastupitelstvo obce Hradčany schvaluje:

- 1/33/2026 program zasedání, zapisovatelku Soňu Medunovou a ověřovatele zápisu Ing. Libora Ivánka a Petra Maláska.
- 2/33/2026 finanční příspěvek Hasičskému sboru Tišnov ve výši 5 000 Kč.
- 3/33/2026 výběr zpracovatele změny č. 4 Územního plánu Hradčany, schvaluje Dohodu o úhradě nákladů spojených s pořízením změny č. 4 Územního plánu Hradčany, pověřuje starostku k podpisu Smlouvy o dílo se zpracovatelem a dohody s jednotlivými navrhovateli.
- 4/33/2026 vyřazení majetku dle přiloženého seznamu.
- 5/33/2026 nabídku leteckého snímkování od společnosti CBS Nakladatelství s.r.o., Zlín, dle cenové nabídky.
- 6/33/2026 Ing. Libora Ivánka jako předsedu kontrolního výboru.
- 7/33/2026 rozpočtové opatření č. 11/2026 dle předloženého návrhu.

Zastupitelstvo obce Hradčany bere na vědomí:

- Zpracování Zásad pro výstavbu obce Hradčany. Pověřuje starostku obce úpravou a dopracováním těchto zásad a předložením jejich finální verze na příštím zasedání zastupitelstva.
- Informace prezentované starostkou o provozních záležitostech obce a nejbližších akcích organizovaných obcí.
- Navržený termín dalšího zasedání Zastupitelstva obce Hradčany.
- Výsledky projednávání, která nebyla přijata.

Zastupitelstvo obce Hradčany neschvaluje podání žádosti o dotaci na FVE v režimu Design & Build na majetku obce Hradčany.

U S N E S E N Í zasedání č. 34 Zastupitelstva obce Hradčany konané dne 23. 2. 2026 na Úřadě obce Hradčany od 18:00 hod.

Zastupitelstvo obce Hradčany schvaluje:

- 1/34/2026 program zasedání, za zapisovatelku Soňu Medunovou a za ověřovatele PharmDr. Jitku Veličkovou a Bc. Martinu Štouračovou, DiS.
- 2/34/2026 Smlouvu o zřízení věcného břemene č. NM-014330104450/001-YPM se společností EG.D., s.r.o., Lidická 1873/36, Černá Pole, 602 00 Brno.
- 3/34/2026 Smlouvu o zřízení věcného břemene č. NM-014330087915/001-YPM se společností EG.D., s.r.o., Lidická 1873/36, Černá Pole , 602 00 Brno.
- 4/34/2026 poskytnutí finančního příspěvku ve výši 175 857 Kč Mateřské škole Hradčany na dofinancování úprav a oprav herních prvků dětského hřiště.
- 5/34/2026 zakoupení šípové radlice dle cenové nabídky společnosti Taktorservis-ML, s.r.o., Silůvky č. 878, 664 46, Silůvky.
- 6/34/2026 finanční příspěvek ve výši 7 000 Kč Českému svazu včelařů, z.s., základní organizace Tišnov.
- 7/34/2026 - 1. bere na vědomí Pasport místních komunikací a dopravního značení ze dne 17. 2. 2026 v přiloženém znění; 2. schvaluje pořízení mapového portálu AGIS (SMS ČR).
- 8/34/2026 oslovení vedení města Tišnova s žádostí o uzavření veřejnoprávní smlouvy na vytvoření společného školského obvodu.
- 9/34/2026 - 1. zveřejnění výzvy k vytvoření koordinačního výboru pro organizaci oslav 630 let od první písemné zmínky o Hradčanech; 2. zahájit přípravné práce pro vytvoření další knihy o Hradčanech za období 1984-2025.
- 10/34/2026 zpracování posouzení dopravně inženýrského napojení obce Hradčany a průmyslové zóny na budoucí Obchvat Hradčany od společnosti Dopravně inženýrská kancelář, s.r.o., Božetěchova 1668, 500 02 Hradec Králové
- 11/34/2026 Rozpočtové opatření č. 12/2026 dle předloženého návrhu.

Zastupitelstvo obce Hradčany bere na vědomí:

- Podanou žádost o dotaci u SZIF a další nezpůsobilé náklady spojené se stavbou a umístěním technologické buňky do technického zázemí obce Hradčany.
- Ukončení smlouvy o nájmu s Jiřím Mičánkem na pronájem obecních lesů.
- Zastupitelka obce Bc. Martina Štouračová doplnila členy kontrolního výboru: paní PharmDr. Jitku Veličkovou a pana Petra Maláska.
- Zastupitel obce Ing. Libor Ivánek podepsal výroční zprávu podle § 106/1999.

Zastupitelstvo obce Hradčany neschvaluje cenovou nabídku a smlouvu o poskytování pravidelných ročních služeb v oblasti BOZP a PO od společnosti ENERGOM Safety s.r.o., se sídlem Rybná 716/24, 110 00 Praha 1.

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme společnosti Kámen Brno, spol. s r.o., za dar v podobě prořezávací AKU pily značky Makita. Velmi si vážíme dlouhodobé spolupráce – společnost každoročně podporuje obec darováním potřebné techniky. Tato pomoc je pro nás praktická a smysluplná. Současně přispívá k lepší péči o obecní majetek.

OBĚHOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

Jak správně třídit v naší obci?

Třídění odpadu se stalo přirozenou součástí našich životů. Papír, plast i sklo už většina z nás zvládá levou zadní. Často se ale zapomíná na to, že do popelnice nepatří ani staré oblečení, boty nebo bytový textil. Správným vytříděním textilu totiž nejen šetříme místo na skládkách, ale pomáháme lidem v nouzi nebo umožňujeme recyklaci materiálů, které by jinak skončily bez užitku.

V naší obci jsou pro vás připraveny 2 speciální kontejnery na textil, které najdete
na Návsi a na ulici Čebínská.

Tři zlatá pravidla pro odevzdání, aby mohl být textil dále využit (např. v charitativních obchodech nebo k průmyslovému zpracování), vyžadují dodržení několika základních zásad. Textil, který je znečištěný nebo mokrý, znehodnotí celý obsah kontejneru a skončí nevyhnutelně ve spalovně.

Při třídění prosím dbejte na to, aby byl textil:

Čistý a suchý – oblečení nemusí být vyžehlené, ale nesmí být od oleje, barev nebo plísně.

Zabalený v igelitové tašce či pytli – toto je klíčový krok! Igelit chrání oblečení před vlhkostí a prachem během přepravy i při manipulaci v kontejneru.

Kompletní – pokud vyřazujete boty, svažte je tkaničkami k sobě nebo je dejte do společného sáčku, aby se pár nerozdělil.

Co do kontejneru PATŘÍ?

- Veškeré oděvy (dámské, pánské, dětské).
- Obuv (v párech).
- Bytový textil (povlečení, závěsy, ubrusy).
- Módní doplňky (kabelky, pásky, čepice).

Co do kontejneru NEPATŘÍ?

- Silně znečištěný, mokrý nebo plesnivý textil.
- Koberce, matrace či molitan.
- Zbytky látek a odstřižky (textilní odpad z výroby).
- Plošné elektrospotřebiče či jiný komunální odpad.

Děkujeme, že třídíte s rozmyslem a pomáháte nám udržovat naši obec čistou a ekologickou!

ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ V HRADČANECH ZA ROK 2025

Jak jsme si vedli v naší obci?

Vážení spoluobčané, máme k dispozici finální údaje z hlášení o odpadech za uplynulý rok. Odpadové hospodářství je jednou z nejvýznamnějších položek rozpočtu naší obce a jeho efektivita závisí na každém z nás. Podívejme se společně na to, kolik odpadu v Hradčanech vyprodukujeme a co to stojí obecní pokladnu.

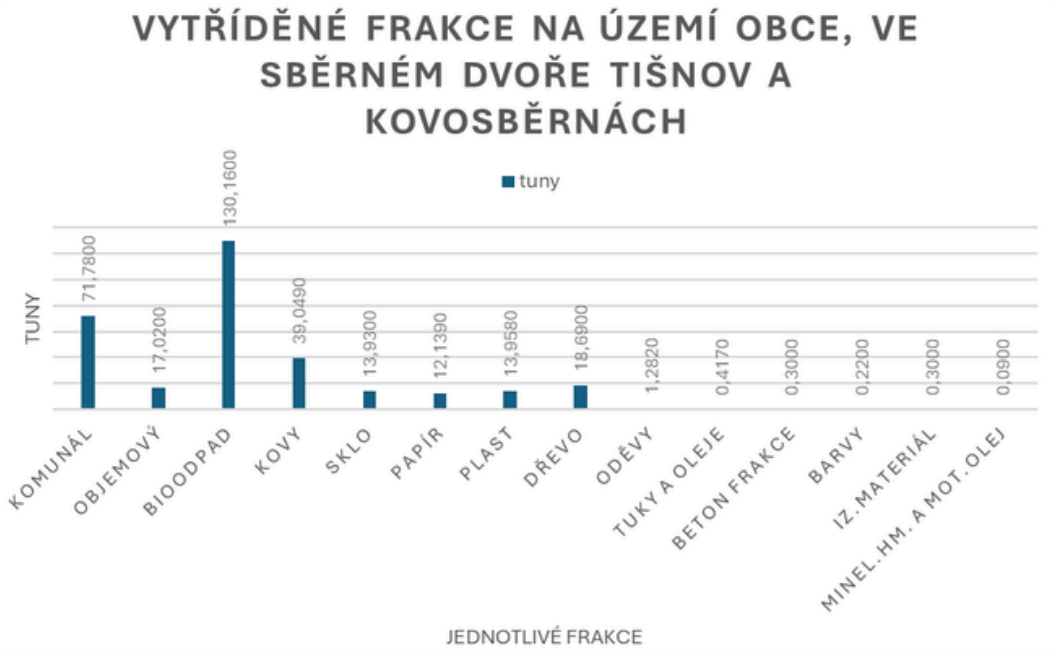
Jsme obec, která třídí! Dobrou zprávou je, že obyvatelé Hradčan ke třídění přistupují zodpovědně.

V naší obci třídíme plasty společně s tetrapakovými obaly a kovy, sklo čiré a barevné, papír, oděvy a oleje a tuky. Další možností je využít technický sběrný dvůr v Tišnově pro odvoz elektrických spotřebičů, starého nábytku nebo odpadů, které se u nás v obci netřídí, současně je možné využít kovosběrny pro větší objem kovového materiálu.

Celková míra třídění v naší obci dosáhla **71,43 %**. To znamená, že většina odpadu neskončila bez užitku na skládce, ale byla dále využita.

V přepočtu na jednoho obyvatele (při počtu 660 osob) vypadá naše roční produkce následovně:

- **Bioodpad**: 197,21 kg (celkem 130,16 t)
- **Směsný komunální odpad a objemový odpad**: 108,76 kg (celkem 71,78 t)

Ekonomická realita. Co stojí „černá popelnice“ a co třídění?

Často se setkáváme s otázkou, proč je poplatek za odpady stanoven na určitou částku a kolik obec skutečně doplácí. V roce 2025 byly celkové náklady na systém odpadového hospodářství v Hradčanech 1 521 618 Kč.

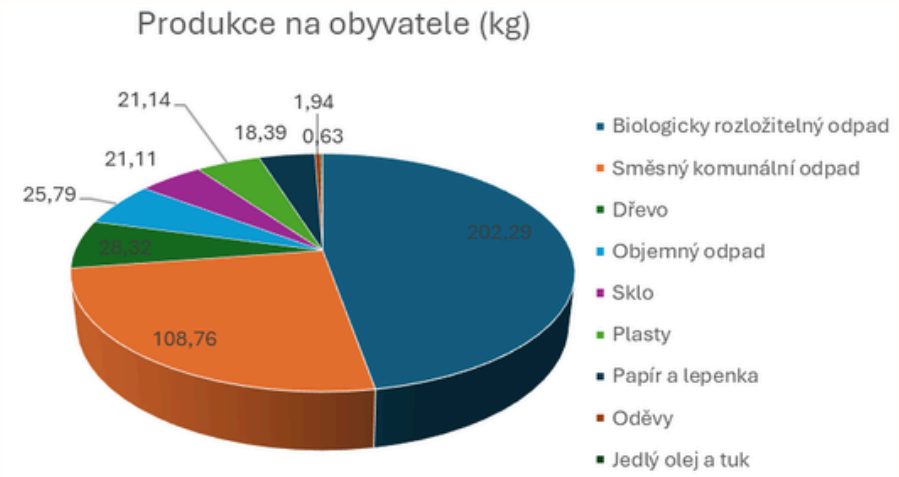
Příjmy obce však tyto náklady zdaleka nepokryjí:

1. Od občanů na poplatcích (při sazbě 650 Kč/osobu) se vybralo **427 408 Kč.**
2. Odměna od systému EKO-KOM za vytříděný odpad činila **213 546 Kč.**

Zbytek nákladů ve výši 880 664 Kč musela obec uhradit ze svého rozpočtu. V přepočtu na jednoho občana tak obec doplácí přibližně 1 334 Kč ročně nad rámec vybraného poplatku.

V naší obci k 1. 1. 2025 žije 660 obyvatel. Každý z nás tak v průměru za rok vyprodukoval přes 483 kg odpadu. Přestože na poplatku hradíme 650 Kč, obec za každého z nás musí z rozpočtu doplatit dalších 1 334 Kč, aby pokryla náklady na svoz a likvidaci všech našich odpadů.

Náklady za svoz a třídění odpadů na 1 občana jsou 2 305,50 Kč

ÚHRADA MÍSTNÍCH POPLATKŮ

Poplatky za svoz a likvidaci odpadů i poplatky za psy je nutno **uhradit do 31. května 2026**

V Ý Š E P O P L A T K Ů :	
OBČAN	**650 Kč**
SENIOR OD 70 LET	**550 Kč**
PES	**100 Kč**
DRUHÝ A KAŽDÝ DALŠÍ PES	**150 Kč**

Poplatky lze uhradit **hotově nebo platební kartou** na obecním úřadě nebo **převodem na účet číslo 28521641/0100**, jako variabilní symbol uveďte číslo vašeho domu.
Pro platbu převodem můžete využít QR kód:

QR Platba

BUĎTE V OBRAZE S APLIKACÍ MUNIPOLIS

Chcete mít aktuální zprávy z naší obce ve svém mobilu?

Obec Hradčany aktivně využívá moderní komunikační síť **Munipolis**, díky které vám neunikne žádné důležité upozornění. Zaregistrujte se a získejte okamžitý přístup k informacím, které jsou pro život v naší obci klíčové.

Aplikace nabízí:

- **Krizové zpravodajství**: Okamžitá varování při mimořádných událostech.
- **Aktuality z úřadu**: Zprávy o dění v obci přímo do vašeho e-mailu nebo telefonu.
- **Ankety a dotazníky**: Možnost vyjádřit svůj názor na budoucí rozvoj Hradčan.
- **Snadný přístup**: Vše podstatné najdete na jednom místě, bez nutnosti sledovat úřední desku.

SOUTĚŽ

Připravili jsme pro vás speciální jarní soutěž!
Každý, kdo se do systému Munipolis zaregistruje
do 30. dubna, bude automaticky zařazen do slosování!
O co hrajeme?
Jeden výherce získá
4 volné vstupenky do kina Svratka v Tišnově a bude si moci užít
filmový večer s rodinou nebo přáteli na účet obce!

naskenujte → vyplňte → potvrďte

Pokud dáváte přednost počítači, můžete se registrovat přímo na webových stránkách hradcany.munipolis.cz.

VÝZVA OBČANŮM

Vážení sousedé, milí spoluobčané,
v příštím roce si připomeneme 630 let od první písemné zmínky o Hradčanech. Takto významný milník je ideální příležitostí k setkání, oslavě naší historie i upevnění sousedských vztahů. Aby byly oslavy přesně takové, jaké si naše obec zaslouží, chceme je připravit společně s vámi.

Hledáme členy koordinační skupiny!

Zveme všechny, kteří mají chuť přiložit ruku k dílu, mají organizační nápady nebo chtějí pomoci s přípravou bohatého programu. Na čem budeme pracovat?

- sestavení programu oslav: kulturní, sportovní i společenské akce pro všechny generace
- kniha „Hradčany v obrazech“: příprava unikátní publikace (máte-li doma staré fotografie, pohlednice nebo historické dokumenty, budeme vděční za jejich zapůjčení či poskytnutí)
- organizace celého jubilejního roku

PRVNÍ SPOLEČNÁ SCHŮZKA proběhne
ve středu 27. května 2026 v 17:00 hod.
v zasedací místnosti Obecního úřadu

Nemůžete přijít, ale chcete se zapojit?
Pokud máte nápady nebo materiály do připravované knihy, kontaktujte nás prosím na:

e-mail: info@hradcanyutisnova.cz
telefon: 774 409 445

Hradčany jsou naším domovem. Pojďme společně vytvořit událost, na kterou budeme rádi vzpomínat!

ŽÁDOST O SPOLUPRÁCI PŘI ZATEPLOVÁNÍ BUDOV

Vážení spoluobčané,
obracíme se na Vás v souvislosti se zateplováním budov. Při zateplování fasád dochází často ke znepřístupnění energetického zařízení, což znemožňuje jeho následný provoz, údržbu a případné opravy. V některých případech dochází také k porušení požárně bezpečnostních předpisů, a to zejména při použití hořlavých materiálů v blízkosti energetických zařízení.
Žádáme proto všechny vlastníky objektů, kteří plánují uvedené práce, aby nás s dostatečným předstihem (minimálně 6 měsíců) kontaktovali prostřednictvím e-mailu info@egd.cz a zaslali fotografii dotčeného objektu včetně přesné adresy.
Na základě této informace pracovník společnosti EG.D, s.r.o. posoudí stav na místě a stanoví potřebné úpravy energetického zařízení (např. výměnu a předsazení pojistkové skříně, výměnu svodového kabelu ze vzdušného vedení apod.).
Tyto úpravy zajistíme prostřednictvím smluvního dodavatele na naše náklady. Tímto postupem lze předejít poškození nových fasád během pravidelné kontrolní činnosti, oprav nebo manipulací na energetickém zařízení. Upozorňujeme, že za případné následné škody na objektu způsobené znepřístupněním energetického zařízení nenese provozovatel distribuční soustavy odpovědnost.

Děkujeme Vám za součinnost. S úctou EG.D, s.r.o.

eg·d
ČLEN SKUPINY E.ON

POZOR NA PTAČÍ CHŘIPKU!

informace pro chovatele

Státní veterinární správa

Co je ptačí chřipka?

Ptačí chřipka neboli aviární influenza (AI), je nakažlivé virové onemocnění ptáků. Zdrojem onemocnění jsou volně žijící vodní ptáci, kteří vylučují virus do vnějšího prostředí především trusem. Příznaky onemocnění mohou být různé od snížení příjmu krmiva a vody, po průjmy, dýchací potíže a pokles produkce vajec. Může dojít i k náhlým úhynům bez předchozích příznaků. Některé kmeny viru AI mohou být za určitých podmínek přenosné i na člověka.

Zdroj AI a její šíření

- přímý kontakt drůbeže s volně žijícím vodním ptactvem na zemi i na vodě
- trusem kontaminované krmivo, voda, stelivo
- pasivní přenos prostřednictvím hlodavců
- zavlečení prostřednictvím pracovníků (oděv, obuv)

Preventivní opatření

- zamezení kontaktu drůbeže s volně žijícím vodním ptactvem pomocí sítí a plotů
- oddělený chov hrabavé a vodní drůbeže
- umístění krmiva a vody pro drůbež uvnitř budovy nebo pod přístřešky
- důsledná dezinfekce, dezinsekce a deratizace
- použití bezpečného krmiva a steliva
- použití vyhrazeného pracovního oděvu a obuvi

Na všechny případné dotazy Vám odpovíme na každé KVS.

www.svscr.cz

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA 2026

Tato dobročinná tradice, kterou organizuje Charita Česká republika, letos slavila svůj 25. ročník. První lednovou sobotu se tak navzdory chladnému počasí vydalo do ulic celkem 5 skupinek koledníků. Díky štědrosti obyvatel Hradčan se podařilo vybrat krásných **23 920 Kč**. Prostředky poputují na pomoc potřebným. Velké poděkování patří nejen všem dětským koledníkům a jejich dospělým průvodcům, ale i všem sousedům, kteří otevřeli dveře, přivítali koledníky s úsměvem a přispěli do sbírky.

CO SE UDÁLO

31. 12. 2025 – **Silvestrovský fotbálek**

foto: Lenka Odehnalová

31. 12. 2025 – **Silvestrovské setkání na návsi**

Poslední den roku se na návsi tradičně sešli obyvatelé obce, aby společně přivítali nový rok 2026. Nechyběla dobrá nálada, sousedské rozhovory ani příjemná atmosféra.

Zimní radovánky v Loukách

foto: Zuzana Souhradová

8. 2. 2026 – **Dětský maškarní karneval**

V neděli od 15 hodin proběhlo v kulturním domě dětské maškarní odpoledne. Celá akce se nesla v duchu filmového hitu Ledové království. O zábavu se postarala paní Vendula Prokopová z Chudčic (pod značkou Bambrella), která připravila pestrý a tematicky laděný program. Nechyběly ani další aktivity, jako malování na obličej, zdobení perníčků či mobilní dětský koutek pro nejmenší účastníky, takže si každý našel něco svého. Pro děti bylo již tradičně zajištěno i občerstvení.

foto: Markéta Vargová

14. 2. 2026 – **Ostatky**

V sobotu od 13 hodin vyrazil obcí tradiční masopustní průvod masek. O hudební doprovod se postaral místostarosta Petr Malásek, který reji masek zahrál na harmoniku. Děkujeme všem, kteří se do průvodu zapojili, i všem obyvatelům, kteří masky přivítali a připravili pro ně malé pohoštění. Tato tradice má v naší obci dlouhou historii a jsou do ní zapojeny všechny generace. Na masopustní veselí navázala večerní ostatková zábava v kulturním domě. K tanci a poslechu zahrála kapela Scream 96, v níž působí jako bubenice naše občanka Monika Malásková. Je radost mít v Hradčanech talentované lidi, kteří svými schopnostmi dokážou obohatit obecní akce. Letos poprvé po 10 letech nevystoupilo v rámci večera hradčanské uskupení HrLadies. Ale naopak nechyběla tradiční tombola, občerstvení a nápoje, o které se starala milá obsluha v šenku.

foto: Markéta Vargová

14. 3. 2026 – **Oprava dětského hřiště u MŠ**

U mateřské školy proběhla 1. etapa opravy dětského hřiště, do které se kromě rodičů aktivně zapojily i samotné děti. Společně pomáhaly zvelebovat prostor, na kterém si denně hrají.

V rámci této etapy se opravovaly a upravovaly základní herní prvky, čistil se povrch hřiště a připravovaly se podklady pro další práci. Malí pomocníci nepomáhali jen s jednoduchými činnostmi, ale chopili se i nástrojů „pro velké chlapy“.

foto: Zuzana Souhradová

PŘIPOMEŇME SI

Po čtvrtstoletí pečlivé, svědomité a pilné práce se v minulém čísle zpravodaje rozloučila s kronikářskou praxí paní Soňa Medunová, která mi zároveň předala symbolickou štafetu. Jsem v této roli úplný začátečník, ale Soňa mi poskytla mnoho cenných rad a tipů, jak kroniku vést, a stále je mi při mých prvních krůčcích nápomocná, za což jí patří můj velký dík.

Protože se teprve seznamuji s tím, jak k zaznamenávání „příběhu Hradčan“ přistupovat, rozhodla jsem se s vámi podělit o několik střípků z toho, jak se (ne)píše kronika obce.

Podklady k zápisům by měl kronikář vytvářet v průběhu celého roku, aby následně mohl předložit souhrnný zápis za daný rok ke schválení zastupitelstvu a následně jej přepsat do kroniky, a to jak do elektronické podoby, tak i do ručně psané.

Osobně vnímám jako svůj největší hendikep to, že nejsem místní rodačka ani nepocházím z blízkého okolí. Některé informace a souvislosti, které místní rodáci sypou z rukávu, si proto musím dohledávat a zasazovat do širšího kontextu.

Při studiu starších kronikářských záznamů se ukazuje, že se v průběhu let nejvíce proměňoval způsob vedení kroniky i to, jaké události byly zaznamenávány. Nejstarší zápisy jsou psány jazykem nám dnes vzdáleným, plným archaických výrazů, které jsou bez vysvětlivek pro většinu z nás těžko srozumitelné.

V tomto směru máme v Hradčanech velký poklad — knihu pana Jana Kose, který výrazy z nejstarší hradčanské gruntovní knihy (1655–cca 1815) doplňuje o poznámky a vysvětlivky. Objevují se označení jako např. *šacovaný* = *oceněný*, *přátelé* = *dědici*, u kterých člověk jen stěží odhaduje, jaký mají význam. Naproti tomu jsou výrazy, které si svůj význam nesou napříč dějinnými obdobími a příliš vysvětlení nepotřebují např. *zkurvit se* = *zkazit se*.

S jazykem starých zápisů se pravidelně setkáváme i v úryvcích této rubriky „Hradčaňáku“. Některé záznamy v kronice jsou detailní a barvitě popisují, co se v obci v daném roce událo – včetně informací o tom, jaká byla úroda a *kdo měl kolik měřic žita*. Jiné hodnotí počasí: *„přeháňky zkropily pouze prach“*, *„řádila bouře, která rozervala břehy a úrodu zanesla bahnem“* (viz citace k regulaci potoka Lubě níže), zajímavé jsou i informace o vztazích mezi sousedy nebo přesné počty odpracovaných brigádnických hodin.

Zápisy mohou být ovlivněny jak osobou samotného zapisovatele, tak i politickou situací doby, ve které vznikaly. Existují však i období, která nejsou zdokumentována vůbec, nebo jsou jejich události popsány jen velmi stručně, případně jsou zápisy doplněny až zpětně. Typickými příklady jsou „citlivá léta“ válečná a poválečná (1938–1953) nebo období okolo roku 1989.

Asi nikoho nepřekvapí, že „hra jazyka“ je výraznější v období 1948–1989. Objevují se výrazy jako *„blaho národa“* či přirovnání mířené na některé spoluobčany: *„že mu to připadá jako v úle, kde jsou nejen pilné dělnice, ale i lenošní trubci, kteří se práci vyhýbají a jenom med jiným ujídají.“* Ale jak popisuje Jan Kos: „*Každá kronika je ale obrazem doby, ve které vznikala. Proto události v ní zachycené a také role jednotlivých účastníků nelze posuzovat dnešním pohledem, protože nejsou známy všechny důvody, motivy a okolnosti oněch dějů. Soud je třeba ponechat na historii, jen tak může být spravedlivý.“*

Novodobé zápisy už mají jiný charakter: úkolem kronikáře je především věcně a objektivně popsat fakta, zachytit život v obci bez emocí a bez hodnocení. Záznamy tak shrnují zejména důležité události, kulturní akce, investice, činnost školy, spolků či sportu, případně celospolečenské události, které do života obce zasáhly (např. volební výsledky či epidemie koronaviru).

V kronice se objevují i informace o cenách některých potravin nebo o změnách či výkyvech počasí. Tyto záznamy přidávají cenný kontext a pomáhají dokreslit celkový obraz doby, ve které vznikaly. Bylo pro mě překvapením, že v posledních letech se do kroniky již nezaznamenávají informace o pohybu obyvatelstva, jako jsou narození, úmrtí či přistěhování. Dnešní doba je v tomto směru opatrnější a GDPR je bohužel často strašákem, který podobné údaje z obecních kronik vytlačil.

Je to škoda, protože díky těmto záznamům, jsem si připomněla, že 29. září 2008 jsem se stala oficiální občankou Hradčan.

Kdo by měl zájem o podrobnější studium historie obce, doporučuji zmiňovanou knihu pana Kose, která obsahuje mimo jiné i přepis obecní kroniky až do roku 1998 a je tak bohatým zdrojem informací o Hradčanech.

A co se událo v Hradčanech před sto lety – tedy v roce 1926?

Bohužel mnoho zápisů v kronice z tohoto roku nemáme. Díky tehdejšímu panu starostovi Blahoňovskému jsou však zaznamenány tři události. Pro Hradčany to tehdy byla velká věc — a sice kdyby už v té době existovala, mohli by si občané Hradčan s chutí zanotovat píseň „Byl to ten slavný den…“

V roce ***1926 byla provedena elektrisace obce****. Celkový náklad činil 86 000 Kč, který musela obec Hradčany uhradit. Elektrisaci provedly Západomoravské elektrárny, které naproti tomu obci vydaly obligace súčtovatelné ve 40 letech v nominální hodnotě 38 000 Kč a akcie v nominální hodnotě 9 000 Kč.*

Další významnou událostí toho roku byla regulace potoka Lubě. K této události se váže nejobsáhlejší zápis, z čehož by se dalo usoudit, že se jednalo o důležité téma, které obec také dlouhodobě trápilo.

Potok Lubě*, tekoucí přes katastr obce Hradčan a Březiny, měl velice klikatý a poměrně též místy mělký tok. Proto při jarních vodách neb po větších bouřích, přicházívala vždy voda v dosti dravé své povaze a rozlévala se z břehů do nejlepších polí obce Hradčan a Březiny, donesouce sebou nějaký železitý nános, který ničil vše na polích. Největších škod způsobeno bylo v roce 12.7. 1922, kdy řádila zle na Tišnovsku povodeň s velkou průtrží mračen, jakéž nebylo v obci pamatováno. Lubě rozlíla se po polích až k samým spodním zahradám, břehy všude rozervány a úroda zanesena byla bahnem. Též stromy i s kořeny naplaveny byly na polích.*

Rovněž Svratka byla velice rozvodněna, tak že po dva dny celá rovina od Předklášteří až ku Březině a Hradčanům bylo jedno moře. O regulaci Lubě se již déle před tím jednalo, ale vždy jednání s Březinou ztroskotalo. Až tyto napáchané škody byly větší pohnůtkou ku společnému provedení regulace. V roce 1924 dohodly se konečně obě obce a r. 1925, utvořeno bylo družstvo Březina - Hradčany a ještě v roce 1925–1926, byla regulace provedena.

A poslední důležitou akcí byla **oprava školy**, *která byla provedena zednickým místrem A. Brychtou z Tišnova*. V kronice je však pouze vypsáno, že celkový náklad činil Kč - - -, ale cena není doplněna. K této události je tak v kronice uvedeno pouze toto stručné vyjádření.

Najdi stoletý rozdíl

1926 2026

Příběh každé obce píšou jeho občané. Dění v obci není možné zachytit očima jediného člověka — příběh Hradčan tvoříme všichni společně a kronikář ho pouze pomáhá zapisovat do kroniky.
Proto děkuji všem, kteří ochotně poskytli a poskytují fotografie, informace nebo své postřehy... (p. Markétě Vargové, Zuzaně Souhradové, Pavle Nečasové, Lence Odehnalové a Soni Medunové)
Pokud byste měli chuť i vy se podílet, sdílet či přispět do kroniky, můžete napsat na adresu, nebo pokud by vás něco zajímalo, neváhejte a napište na hrkronika@gmail.com.

Jana Šalbabová

Zdroje:
Jan KOS, Hradčany u Tišnova: historie, domy, obyvatelé. 2015
Pamětní kniha obce Hradčany – 1. a 2. svazek.
Zákon č. 132/2006 Sb., o kronikách obcí

JARNÍ BYLINKY

Sedmikráska chudobka

Věděli jste, že první tři sedmikrásky, které na jaře naleznete, jsou mnohem léčivější než jiné a budou vás chránit před horečkou, bolestmi zubů a "zlými pohledy"? A že největší účinek má sedmikráska na sv. Jana (24.6.) mezi 12 a 13 hodinou? Tak doporučuji dát do kalendáře!

Sedmikráska se využívá pro své protizánětlivé, hojivé a detoxikační vlastnosti. Podporuje činnost jater a ledvin, pomáhá při bolestivé menstruaci, horečce, bolesti zubů, zánětu ledvin, a protože uvolňuje hleny a zklidňuje podrážděné dýchací cesty, pomáhá také při kašli a nachlazení. Podporuje vstřebávání vápníku ze stravy. Velmi ceněné jsou i její zevní účinky. Zevně sedmikráska podporuje hojení modřin, drobných poranění a pohmožděnin, zklidňuje pokožku a napomáhá regeneraci tkání. Díky svým účinkům na pružnost kůže ji najdete i v přírodní kosmetice – podporuje prokrvení a pomáhá při otocích či unavených svalech. Poskytuje podpůrnou léčbu při rakovině prsu a podle výzkumu z roku 2007 zpomaluje množení HIV viru. Sedmikrásky můžeme sbírat téměř celý rok, listy a květy v době, kdy je celý květ zcela otevřen a na podzim kořínky, které mají stejné účinky jako ostatní části rostlinky.

Při astmatu: nálev uvolňuje křeče a celkově uklidňuje: 30 g květů s listy přidáme do 1 litru studené vody, ohřejeme a 3 minuty vaříme. Necháme 10 minut vyluhovat, přecedíme. Pijeme celý den po malých šálečcích, můžeme osladit medem.

Při migréně přelijeme 1 polévkovou lžíci květů a listů šálkem vařící vody, necháme 10 minut vyluhovat a přecedíme. Pijeme 2 až 3 šálky denně.

Při bodnutí hmyzem stačí rozemnout čerstvý list a šťávou potírat postižené místo, nebo rozmačkaný list na ránu jen přiložit.

Jako **očistná kůra** se doporučuje na jaře sníst 10 až 15 květů denně, můžete si je dát na chleba s máslem, do salátu nebo s nimi ozdobit polévku.

Směs na jarní detox: Květy sedmikrásky, listy kopřivy a pampelišky, od všeho stejný díl, zalijte horkou vodou a nechte 10 – 15 minut louhovat. Pijí se 3 šálky nálevu denně.

Mast na modřiny, otoky, štípance: Do čisté skleničky nasypte hrst čerstvých květů a zalijte je kvalitním olejem (olivovým, mandlovým nebo slunečnicovým), aby byly zcela ponořené. Nechte macerovat 3–4 týdny na světle, občas protřepejte. Poté přeceďte, kytičky pořádně vymačkejte, do oleje přidejte cca 20–30 g rozehřátého včelího vosku na 100 ml oleje a pořádně promíchejte. Nalijte do čistých kelímků a uchovávejte v chladu.

Zdroj: https://www.bylinkyprovsechny.cz/byliny-kere-stromy/byliny/66-husi-kvitko-sedmikraska-chudobka-vliv-lecive-ucinky-na-zdravi-sber

Popenec obecný

Patřil mezi devět bylin, ze kterých se připravovala polévka nebo také směs zeleniny na Zelený čtvrtek, jejímž účelem bylo chránit po celý rok před nemocemi. Ve středověku se přidával do sudů s pivem, aby se pivo vyčistilo a dostalo lepší chuť.

Jinak je to všestranná bylinka ceněná především pro své účinky na dýchací a močové cesty. Pomáhá při astmatu, kašli, dušnosti a dalších onemocněních dýchacích cest, kdy uvolňuje hleny a celkově působí protizánětlivě. Podporuje rozpouštění močových i žlučových kamenů, ulevuje od bolesti při zánětech močových cest, tlumí průjmy, podporuje trávení, látkovou výměnu, detoxikuje játra a přispívá k celkové regeneraci organismu.

Díky hojivým a dezinfekčním účinkům je využíván i zevně, k obkladům a omývání, při ekzémech, špatně se hojících ranách či kožních zánětech. Zároveň se doporučuje při únavě, stresu a v období rekonvalescence, kdy pomáhá „dobít baterky“ a podpořit

fyzickou i psychickou kondici. A pokud vás trápí revma, je výborným doplňkem léčby a přináší značnou úlevu.

Nálev ("čaj") z popence připravíme z kávové lžičky sušené nati nebo dvou lžiček čerstvé, zalijeme 1/4 l vroucí vody, necháme 10 minut vyluhovat. Pokud chceme razantnější účinek, připravíme odvar - stejné množství popence necháme 3 minuty vařit, 10 minut vyluhovat. Obojí pijeme 3x denně.

Sirup na zánět průdušek - 20 g sušené nati zalijeme 1/2 l vroucí vody, necháme přejít varem, 15 minut vyluhovat a slijeme. Přidáme 1/2 kg medu a zahřejeme, až se vše spojí. Užíváme polévkovou lžíci 3-4x denně při kašli a dalších dýchacích problémech včetně lehčího astmatu.

Olej na křečové žíly - čerstvou nať nasekáme keramickým nožem, zalijeme olejem tak, aby byla potopená a necháme vyluhovat 21 dnů v teple. Slijeme a používáme k potírání nohou při křečových žilách.

Zdroj: https://www.bylinkyprovsechny.cz/byliny-kere-stromy/byliny/154-popenec-ucinky-na-zdravi-co-leci-pouziti-uzivani-vyuziti
https://www.spektrumzdravi.cz/herbar-rostlin/popenec-obecny-glechoma-hederacea
https://www.ireceptar.cz/zdravi/popenec-ucinky-30000226.html

Karolína Ivánková

PLÁNOVANÉ AKCE

30. dubna	PÁLENÍ ČARODĚJNICE
9. května	ZÁJEZD PRO ŽENY
19. května	SETKÁNÍ SENIORŮ
30. května	GULÁŠIÁDA

ZÁJEZD PRO ŽENY

Milé dámy, slečny, maminky i babičky (od 18 do 100 let), srdečně vás zveme na náš tradiční jednodenní zájezd plný zážitků, dobrého jídla a skvělého vína.

Vyrážíme v sobotu **9. května 2026 v 9:00 hod.**
z parkoviště před firmou RIGI

Na co se můžete těšit:

Brněnské podzemí, kde prozkoumáme fascinující a magické Vodojemy na Žlutém kopci; vezměte si prosím pevnou a stabilní obuv, pohorky nejsou nutné, ale lodičky nechte raději doma.

Poctivý oběd v restauraci Železná růže na Hlinkách.

Renesanční perlu v podobě zámku v Bučovicích a jeho unikátních prostor.

Tekutou tečku, výlet zakončíme tam, kde je nám nejlépe – ve vinném sklípku u našeho oblíbeného vinaře Stanislava Žůrka.

Cena: 1 000 Kč / osoba
Plánovaný návrat domů je po půlnoci.
Podmínky účasti: věk nad 18 let a dobrá nálada!

Závazné přihlášky přijímá paní Medunová na obecním úřadě, a to nejpozději do 30. dubna 2026.

Těšíme se na společné zážitky!

GRATULACE OBČANŮM

V prvním čtvrtletí roku 2026 oslavili svá životní jubilea:

Paravan Miloslav 95

Navrátil Josef 93

Brym Zdeněk 88

Doležalová Žofie 86

Svoboda Josef 85

Sigmundová Bohumila 85

Paravanová Alena 84

Prokeš Stanislav 83

Ráčková Marie 83

Havelková Danuše 80

Jáchimová Alena 70

Všem oslavencům srdečně blahopřejeme!

KONTAKTY

ÚŘEDNÍ HODINY OBECNÍHO ÚŘADU

Pondělí:	7:30 - 12:30	17:00 - 19:00
Středa:	11:00 - 19:00	

Obec Hradčany, Tišnovská 131, 666 03 Tišnov

tel.: 549 415 398

IČ: 00362875

e-mail: info@hradcanyutisnova.cz

web: http://www.hradcanyutisnova.cz

obecní knihovna: e-mail:

knihovnahradcany@email.cz

redakční tým:

Anna Fof
Karolína Ivánková
Soňa Medunová
Jana Šalbabová
Ludmila Špačková

editor: Nikola Ondrová

Redakce si vyhrazuje právo příspěvky podle potřeby zkrátit, případně upravit.